

„Maksekäsu” menetlused - Saksamaa

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Maksekäsumenetluse olemasolu
  - 1.1 Menetluse kohaldamisala
    - 1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?
    - 1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?
    - 1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?
    - 1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?
  - 1.2 Pädev kohus
  - 1.3 Vorminõuded
    - 1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)
    - 1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?
    - 1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?
    - 1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?
  - 1.4 Taotluse rahuldamata jätmine
  - 1.5 Edasikaebamine
  - 1.6 Vastuväide
  - 1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed
  - 1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed
    - 1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?
    - 1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala

Jah. Tsviilkohtumenetluse eeskirjadega on ette nähtud maksekäsumenetlus (*Mahnverfahren*), mille eesmärk on tagada selliste rahaliste nõuete laekumine, mida ei ole tingimata vaidlustatud. See on reguleeritud tsviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung*) paragrahviga 688 ja sellele järgnevatel paragrahvidega.

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Seda menetlust võib peamiselt kasutada siis, kui maksenõue käsitleb eurodes väljendatud kindlaksmääratud summat.

Seda ei saa siiski kasutada järgmistel juhtudel:

- nõuded, mis tulenevad sellisest tarbijakrediidi lepingust, mille intressimäär on baasmäärast üle 12% suurem;
- nõuded, mis sõltuvad selliste kohustuste täitmisest, mis on veel täitmata;
- kui maksekäsk tuleks edastada avaliku teadaandena, sest vastustaja aadress on teadmata.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Nõude summale ei ole ülempiiri kehtestatud.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Maksekäsumenetluse kasutamine on võlausaldaja jaoks vabatahtlik. Võlausaldaja võib valida selle menetluse ja tavapärase menetluse vahel.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Põhimõtteliselt võib Saksamaa maksekäsumenetlust kasutada ka juhul, kui vastustaja on mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigi resident. Tuleb siiski märkida, et Saksamaa tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 688 lõikes 3 on sätestatud, et nende juhtumite korral, kus maksekäsk tuleks kätte toimetada välisriigis, võib maksekäsumenetlust kasutada üksnes juhul, kui see on ette nähtud kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist käsitleva seadusega (*Anerkennungs- und Vollstreckungsausführungsgesetz*). Praegu on sellisteks riikideks kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ning Island, Norra ja Šveits.

1.2 Pädev kohus

Maksekäsumenetlus kuulub selle jaoskonnakohtu (*Amtsgericht*) ainupädevusse, kellel on avalduse esitaja suhtes üldine pädevus. See määratakse kindlaks füüsilise isiku elukoha või juriidilise isiku registrijärgse asukoha alusel. Paljud Saksamaa liidumaad on siiski loonud kesksed kohtud maksekäsuasjade menetlemiseks (*Mahngerichte*) (nt Berliinis asuv Weddingi jaoskonnakohus). See tähendab, et maksekäsumenetluse toimetamise pädevus on koondatud liidumaa mitmesse või siis ainult ühte jaoskonnakohtusse. Sellistel juhtudel on avalduse esitaja jaoks üldise pädevusega kohus tema elukohajärgne maksekäsuasjade menetlemise keskne kohus.

Juhul kui avalduse esitajal ei ole Saksamaal ühtegi üldise kohtualluvuse kohta, on ainupädevus Berliinis asuval Weddingi jaoskonnakohtul. Juhul kui vastustaja ei asu üldise kohtualluvuse alusel ühegi Saksamaa kohtu tööpiirkonnas, on asja pädev menetlema see jaoskonnakohus, kes oleks pädev vaidlust lahendama kohtu sisulist pädevust arvesse võtmata (tavaliselt on jaoskonnakohtud pädevad menetlema üksnes kuni 5000 euro suurust summat hõlmavaid hagisid). Ka sellisel juhul võib mõnel liidumaal olla ette nähtud keskne kohus maksekäsuasjade menetlemiseks.

1.3 Vorminõuded

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Valmistrükitud vormide kasutamine on kohustuslik. Nii automatiseeritud kui ka manuaalse maksekäsumenetluse jaoks on olemas erinevad valmistrükitud vormid.

Automatiseeritud maksekäsumenetlust kasutatakse enamikus liidumaades. Sellisel juhul võib avaldused esitada kas valmistrükitud pabervormil või elektroonilist andmevahetust kasutades. Mitu tarkvaraarendajat pakuvad tarkvaraprogramme avalduste elektrooniliseks esitamiseks automatiseeritud maksekäsumenetluse raames. Mõnes jaoskonnakohtus on samuti võimalik esitada veebipõhiseid avaldusi interneti teel.

Automatiseeritud ja manuaalsetes maksekäsumenetlustes kasutatavaid valmistrükitud pabervorme võib osta kirjatarvete kauplustest.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Ei, õigusesindaja kasutamine ei ole nõutav.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Nõude aluseid ei ole vaja üksikasjalikult kirjeldada. Esitada on vaja üksnes nõude lühikirjeldus ja täpne nõutav rahasumma. Selleks tuleb täita vastavad lahtrid maksekäsumenetluse jaoks ettenähtud valmistrükitud vormil. Põhinõue ja kõik kõrvalnõuded tuleb loetleda eraldi.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Esitatud nõudeid kinnitavaid dokumentaalseid tõendeid ei ole vaja esitada.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Maksekäsu tegemise avaldus lükatakse tagasi, kui maksekäsumenetlus ei ole vastuvõetav, kui avalduse saanud kohtul puudub asjas pädevus või kui maksekäsu saamise avaldus ei vasta vorminõuetele. Avaldus lükatakse tagasi ka siis, kui maksekäsu saab väljastada üksnes nõude osa kohta. Enne maksekäsu tegemisest keeldumist tuleb avalduse esitaja ära kuulata.

Enne maksekäsu väljastamist ei uuri kohus seda, kas nõue on põhjendatud.

1.5 Edasikaebamine

Maksekäsu väljastamisest keeldumist ei saa üldjuhul vaidlustada. Viivitamatu vastuväite (*sofortige Beschwerde*) esitamine on võimalik ainult juhul, kui avaldus esitati ainult masinloetavas vormis ja see lükati tagasi põhjusel, et kohtu arvates ei olnud avaldus sobilik elektroonilise töötlemise süsteemi jaoks. Praktikas seda võimalust siiski laialdaselt ei kasutata.

1.6 Vastuväide

Kui maksekäsk väljastatakse ja toimetatakse vastustajale kätte, on vastustajal selle vaidlustamiseks aega kaks nädalat. Pärast nimetatud tähtaja möödumist esitatud vastuväide on siiski kehtiv juhul, kui ei ole väljastatud täitmismäärust.

Maksekäsu kättetoimetamisel antakse vastustajale valmistrükitud vorm, mille abil saab ta esitada vastuväite. Selle valmistrükitud vormi kasutamine on siiski vabatahtlik. See tähendab, et vastuväite võib esitada ka muus vormis. Ainus vorminõue on see, et vastuväide tuleb esitada kirjalikult.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui vastustaja vaidlustab nõude õigeaegselt, ei tohi täitmismäärust väljastada ja maksekäsu aluseks olevat nõuet ei saa täitmisele pöörata. Asja suhtes ei alustata tavapäraselt kohtumenetlust seejärel siiski automaatselt. Selleks tuleb esitada sõnaselge avaldus tavapärase kohtumenetluse alustamiseks. Asjaomase avalduse võib esitada maksekäsumenetluse raames kas avalduse esitaja või vastustaja. Avalduse esitaja võib otsustada esitada sellise avalduse niipea, kui ta saab vastuväitest teada, ning ta võib selle ennetava abinõuna lisada juba maksekäsule.

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Avalduse alusel väljastab kohus täitmismääruse. Avaldust ei saa esitada enne vaidlustamiseks ette nähtud tähtaja möödumist; avaldus peab sisaldama deklaratsiooni selle kohta, kas ja milliseid makseid on maksekäsu alusel tehtud. Kui maksed on tehtud osaliselt, peab avalduse esitaja nõude summat vastavalt vähendama.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Täitmismäärus on võrdväärne ajutiselt täitmisele pööratava tagaselja tehtud kohtuotsusega. Vastuväite võib esitada kahe nädala jooksul alates määruse kättetoimetamisest.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 18/06/2019